

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Кафедра філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директорка ІПСТ

Тетяна ВЛАСЮК

4 " червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **Іноземна мова для академічних цілей**

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 122 Комп'ютерні науки

Освітня програма Комп'ютерні науки

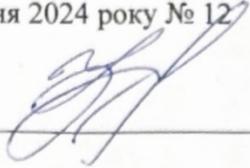
Київ 2024 рік

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗРОБНИЦЯ ПРОГРАМИ: Ісакова Єлизавета Павлівна, к.філол.н., зав. кафедри філології та перекладу

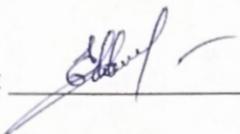
Схвалено Вченою Радою інституту права та сучасних технологій

Протокол від «27» червня 2024 року № 12

Директорка інституту Тетяна ВЛАСІЮК

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри філології та перекладу

Протокол від «19» червня 2024 року № 12

Завідувачка кафедри Єлизавета ІСАКОВА

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристики дисципліни			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 8	Галузь знань: 12 Інформаційні технології Спеціальність: 122 Комп'ютерні науки Рівень освіти: третій (освітньо-науковий)	обов'язкова			
Змістові модулі – 2		Рік підготовки:			
		1-й		1-й	
Загальна кількість годин – 240		Семестр			
		1-й	2-й	1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 9		Лекції			
		-		-	
		Практичні, семінарські			
		64 год.		12 год.	
		Лабораторні			
	-		-		
	Самостійна робота				
	176 год.		228 год.		
Вид контролю: залік (семестр 1) екзамен (семестр 2)					

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Dynamics of interaction and information exchange in the academic community / Динаміки взаємодії та обміну інформацією в академічній спільноті.

Змістовий модуль 2. Strategies and skills for presenting and publishing research results / Стратегії та навички висвітлення та оприлюднення результатів наукового дослідження.

Мета курсу передбачає формування у молодих науковців:

- здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатності започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати процес наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності;
- здатності застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях іншомовного спілкування;
- здатності працювати в міжнародному контексті;
- здатності успішно інтегруватися у світову академічну спільноту.

Результати навчання дисципліни:

знати:

- функціональні можливості наукового стилю англійської мови;
- стильові риси та лексико-граматичний інструментарій академічного дискурсу;
- підходи до критичного осмислення іншомовного письма;
- стратегії академічного слухання;
- принципи створення різножанрових наукових текстів;
- технології успішної презентації дослідження під час наукових заходів;

вміти:

- знаходити, обробляти та аналізувати інформацію щодо проблем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти з різних джерел на основі сучасних технологій її пошуку, в тому числі іноземною мовою;
- використовувати академічний вокабуляр в усному та письмовому професійному спілкуванні іноземною мовою;
- володіти техніками створення та редагування наукових текстів;
- орієнтуватися в середовищі міжнародного академічного спілкування, соціалізуватися в науковій спільноті, взаємодіяти з аудиторією під час презентації результатів дослідження;
- розробляти та реалізовувати в команді наукові та/або інноваційні проекти у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, в тому числі іноземною мовою;

здатен продемонструвати:

- вільне спілкування іноземною мовою в мультикультурному та мультлінгвальному академічному контексті;
- професійну етику та коректне оформлення результатів дослідження;
- вміння презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях українського та міжнародного рівня, брати участь у міжнародних проєктах;

володіти навичками

- практичного використання основних методів та підходів отримання та аналізу інформації з іншомовних джерел;
- оперування фаховою лексикою і термінологію;
- ефективного використання отриманих знань і вмінь в процесі професійної іншомовної комунікації;

самостійно вирішувати питання:

- пошуку та використання релевантної інформації англійською мовою для підготовки та оприлюднення результатів наукового дослідження;

- комунікації в міжнародній академічній спільноті, дотримання толерантності, наукової та професійної коректності;
- формулювання та перевірки гіпотези на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору і знаходження оптимального рішення при обстоюванні власної наукової позиції із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;
- проєктування і реалізації індивідуальної науково-дослідницької траєкторії¹⁾, проявів ініціативності і самостійності, демонстрації лідерських якостей, відповідальності за результати власної професійної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні досягти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

- ЗК 2**   Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 3**   Здатність працювати в міжнародному контексті

Фахові компетентності:

- ФК1**   Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у комп'ютерних науках та дотичних до них міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з комп'ютерних наук та суміжних галузей.

Програмні результати навчання:

- ПРН 6**   Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та / або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
- ПРН 10**   Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми комп'ютерних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.
- ПРН 11**   Відшукувати, оцінювати та критично аналізувати інформацію щодо поточного стану та трендів розвитку, інструментів та методів досліджень, наукових та інноваційних проєктів з комп'ютерних наук.

Необхідні передумови (пререквізити, кореквізити та постреквізити): іноземна мова, іноземна мова фахового спрямування, ділова іноземна мова.

Види навчальних занять: практичні заняття, консультації.

Методи навчання: комунікативно-інтерактивний, проєктний, дослідницький, метод проблемного викладання.

Методи контролю: усний, письмовий, тестовий, колективні обговорення, презентації, написання тез.

Форми підсумкового контролю: залік (семестр 1), екзамен (семестр 2).

Засоби діагностики успішності навчання: вправи, презентації, перелік питань для обговорення, комплекти тестових завдань для поточного та модульного контролю, тези іноземною мовою.

Мова навчання: англійська.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

СЕМЕСТР 1

Змістовий модуль 1. Dynamics of interaction and information exchange in the academic community / Динаміки взаємодії та обміну інформацією в академічній спільноті.

Тема 1. Language of science: exploring stylistic features, genres, and other aspects of scientific discourse. Critical evaluation of texts and their functional purpose / Мова науки: дослідження стилістичних рис, жанрів та інших особливостей наукового дискурсу. Критична оцінка текстів та їх функціонального призначення.

Тема 2. Approaches to searching and processing written and audio information in the scientific context / Підходи до пошуку та опрацювання письмової та аудіоінформації в науковому контексті.

Тема 3. Academic writing as a form of scientific communication: creation, analysis, editing / Академічне письмо як форма наукового спілкування: створення, аналіз, редагування.

СЕМЕСТР 2

Змістовий модуль 2. Strategies and skills for presenting and publishing research results / Стратегії та навички висвітлення та оприлюднення результатів наукового дослідження.

Тема 4. Elements of writing an effective scientific text: from relevant vocabulary to proper punctuation / Елементи написання ефективного наукового тексту: від релевантної лексики до належної пунктуації.

Тема 5. Preparing and publishing research results / Підготовка та публікація результатів наукового дослідження

Тема 6. Socialization in the scientific community. Scientific events. Public speaking: requirements and strategies / Соціалізація в науковій спільноті. Наукові івенти. Публічний виступ: вимоги та стратегії.

4. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі:						усього	у тому числі:					
		л	пр	лаб	сем	інд	с.р.		л	пр	лаб	сем	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Змістовий модуль 1. Dynamics of interaction and information exchange in the academic community

Тема 1. Language of science: exploring stylistic features, genres, and other aspects of scientific discourse	40		10			30	40		2				38
Тема 2. Approaches to searching and processing written and audio information in the scientific context	40		10			30	40		2				38
Тема 3. Academic writing as a form of scientific communication creation, analysis, editing	40		12			28	40		2				38
Всього годин за модулем 1	120		32			88	120		6				114

Змістовий модуль 2. Strategies and skills for presenting and publishing research results

Тема 4. Elements of writing an effective scientific text: from relevant vocabulary to proper punctuation	40		10			30	40		2				38
---	----	--	----	--	--	----	----	--	---	--	--	--	----

Тема 5. Preparing and publishing research results	40		10			30	40		2				38
Тема 6. Socialization in the scientific community. Scientific events	40		12			28	40		2				38
Всього годин за модулем 2	120		32			88	120		6				114
Всього годин за дисципліною	240		64			176	240		12				228

5. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва теми практичного заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна
1	Language of Science: Exploring Stylistic Features, Genres, and Other Aspects of Scientific Discourse. Critical Evaluation of Texts and Their Functional Purpose.	10	2
2	Approaches to Searching and Processing Written and Audio Information in the Scientific Context	10	2
3	Academic Writing as a Form of Scientific Communication: Creation, Analysis, Editing	12	2
4	Elements of Writing an Effective Scientific Text: From Relevant Vocabulary to Proper Punctuation	10	2
5	Preparing and Publishing Research Results	10	2
6	Socialization in the Scientific Community. Scientific Events. Public Speaking: Requirements and Strategies	12	2
Всього:		64	12

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Види робіт	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	60	80

2	Підготовка до всіх видів контролю	40	60
3	анотування текстів, вправи, презентації)	76	88
	Всього	176	228

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (1 семестр)

Поточне оцінювання та самостійна робота			МК (тестовий)	Сума
T1	T2	T3		
30	30	30	10	100

Розподіл балів з дисципліни (1 семестр — залік)

Види робіт, що оцінюються в балах	T1	T2	T3	Усього
Виступ на практичному занятті	10	10	10	30
Вправи/есе (тези)/ презентації	5/5/5	5/5/5	5/5/5	45
Поточний контроль	5	5	5	15
Модульний контроль	10			10
Всього з дисципліни				100

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (2 семестр)

Поточне оцінювання та самостійна робота			МК (тестовий)	Екзамен	Сума
T4	T5	T6			
25	25	30	10	10	100

Розподіл балів з дисципліни (2 семестр — екзамен)

Види робіт, що оцінюються в балах	T4	T5	T6	Усього
Виступ на практичному занятті	5	5	5	15
Вправи/ есе(тези)/ презентації	5/5/5	5/5/5	5/5/5	45
Поточний контроль	5	5	10	20
Модульний контроль	10			10
Екзамен	10			10
Всього з дисципліни				100

Критерії оцінювання екзамену

На екзамені аспіранти відповідають на п'ятдесят тестових завдань в модульному середовищі освітнього процесу КНУТД, що охоплюють основні розділи дисципліни та

базуються на теоретичних знаннях та практичних навичках. За кожен правильну відповідь здобувачу вищої освіти нараховується 0,2 бали.

Критерії оцінювання видів робіт

Види роботи	Кількість балів
Виступ на практичному занятті	
<p>Результати виступу на практичному занятті оцінюють за п'ятибальною шкалою. Здобувач отримує 5 балів за виступ на практичному занятті, якщо його відповіді відповідають усім п'ятьом зазначеним критеріям.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Високий рівень розуміння та опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу. 2. Високий ступінь обізнаності в розглянутих питаннях з основної (обов'язкової), додаткової сучасної і вітчизняної та зарубіжної літератури. 3. Уміння поєднувати теоретичні знання та їх практичне застосування під час виконання завдань, запропонованих для розгляду в аудиторії. 4. Дотримання логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу під час виступу в аудиторії. 5. Уміння узагальнювати інформацію, почерпнуту з доповідей інших осіб. <p>Недотримання вимог певних критеріїв знижує загальну суму на відповідну кількість балів.</p>	5-1
Писемне мовлення (есе, тези)	
Логічна і правильно структурована робота, що повністю відповідає встановленим нормам і вимогам до її написання, здобувач демонструє вільне володіння лексикою згідно з тематикою та не припускається граматичних помилок.	5
Логічна і структурована робота, що переважно відповідає встановленим нормам і вимогам до її написання, здобувач не припускається грубих помилок (або припускається 1 помилки у форматуванні та не більше ніж 2 граматичних/лексичних/стилістичних помилок, які не спотворюють зміст всієї роботи).	4
Логічна і структурована робота, що переважно відповідає встановленим нормам і вимогам до її написання, здобувач не припускається грубих помилок (або припускається не більше ніж 2 помилок у форматуванні та не більше ніж 4 граматичних/лексичних/стилістичних помилок, які не спотворюють зміст роботи).	3
Логічна і структурована робота, що переважно відповідає встановленим нормам і вимогам до її написання, здобувач не припускається грубих помилок (або припускається не більше ніж 3 помилки у форматуванні та не більше ніж 5 граматичних/лексичних/стилістичних помилок, які не спотворюють зміст роботи).	2
Логічна і структурована робота, що переважно відповідає встановленим нормам і вимогам до її написання, здобувач не припускається грубих помилок (або припускається не більше ніж 4 помилки у форматуванні та не більше ніж	1

6	граматичних/лексичних/стилістичних помилок, які не спотворюють зміст роботи).	
Презентація		
	Логічна, послідовна, структурована, детальна складна доповідь іноземною мовою з певної проблеми, у якій здобувач висвітлює і ґрунтовно викладає головні положення, наводить аргументи, узагальнює інформацію, ефективно обстоює свою думку, не припускаючись граматичних/лексичних/стилістичних помилок.	5
	Логічна, послідовна, структурована, достатньо детальна складна доповідь іноземною мовою з певної проблеми, у якій здобувач висвітлює і викладає головні положення, наводить аргументи, узагальнює інформацію, ефективно обстоює свою думку, не припускаючись грубих граматичних/лексичних/стилістичних помилок або припускаючись не більше ніж 4 граматичних/лексичних/стилістичних помилок.	4
	Логічна, послідовна, переважно структурована доповідь іноземною мовою, у якій здобувач висвітлює і викладає головні положення, наводить загальні аргументи, обстоює свою думку, доходить висновків, не припускаючись грубих граматичних/лексичних/стилістичних помилок або припускаючись не більше ніж 5 граматичних/лексичних/стилістичних помилок.	3
	Переважно логічна, послідовна, структурована доповідь іноземною мовою, у якій здобувач висвітлює і викладає головні положення, наводить загальні аргументи, обстоює свою думку, доходить висновків, припускаючись не більше ніж 6 граматичних/лексичних/стилістичних помилок.	2
	Здебільшого логічна, переважно послідовна доповідь іноземною мовою, у якій здобувач викладає головні положення, наводить загальні аргументи, ілюструє і обстоює свою думку, використовуючи прості лексику та синтаксичні конструкції і припускаючись не більше ніж 7 граматичних/лексичних/стилістичних помилок.	1
Поточний та модульний контролю		
	Поточний і модульний контролю проводять у тестовій формі. Результати складання поточного і модульного контролів оцінюють за десятибальною шкалою автоматизовано відповідно до кількості правильно наданих відповідей. Результати складання поточного і модульного контролів оцінюють за десятибальною шкалою.	10-1

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за національною шкалою для екзамену, КП, КР / заліку	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно/зараховано	90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
	82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)

Добре/ зараховано	74-81	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Задовільно/ зараховано	64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	60-63	E	Достатньо (виконання відповідає мінімальним критеріям)
Незадовільно/ не зараховано	35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
	0-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

9. ПОЛІТИКА КУРСУ

9.1. Обов'язкове дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою цієї навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

9.2. Для отримання мінімальної позитивної оцінки з дисципліни необхідно отримати мінімальну кількість балів за кожну тему і модульний контроль.

9.3. У разі несвоечасного виконання робіт кількість набраних балів знижується на 30%.

9.4. Перенесення терміну здачі робіт/перездача:

- можливе подовження строків здачі робіт з поважних причин (лікарняний, академічна мобільність тощо), про що потрібно попередити викладача заздалегідь;
- без поважних причин – кількість набраних балів знижується на 30%.

9.5. У разі виявлення плагіату здобувачу вищої освіти повертається робота та видається новий варіант завдання.

9.6. Пропущенні заняття відпрацьовуються здобувачем вищої освіти згідно з погодженим з викладачем індивідуальним графіком у разі недостатньої кількості балів для отримання мінімальної позитивної оцінки з дисципліни.

9.7. Оскарження оцінювання відбувається наступним чином: здобувач вищої освіти, який не погоджується з результатом підсумкового контролю, має право подавати заяву (апеляцію) на ім'я ректора за погодженням декана факультету/директора інституту у день проведення екзамену або не пізніше 15.00 наступного робочого дня. Бали можуть підвищитись тоді, якщо здобувач вищої освіти підтверджує задекларований ним рівень знань.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні вказівки до практичних занять здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.
2. Навчальні аудіо- та відеоматеріали, презентації.

3. Комплекти тестових завдань для всіх видів контролю.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Adrian Wallwork. English for Presentations at International Conferences – Springer, 2016. – 304 p.
2. Benjamin Dreyer. Dreyer's English: An Utterly Correct Guide to Clarity and Style – Random House, 2019. – 320 p.
3. Olwyn Alexander, Sue Argent, Jenifer Spencer. EAP Essentials: A teacher guide to principles and practice (2nd ed.) – Garnet Education, 2019. – 360 p.
4. English for Academics. Book 1 (1st ed.) – Cambridge: Cambridge University Press, 2014. – 175 p.
5. English for Academics. Book 2 (1st ed.) – Cambridge: Cambridge University Press, 2015. – 171p.
6. Keith S. Folse, Tison Pugh. Great Writing (5th ed.) – National Geographic, 2020. – 226 p.
7. Ken Paterson, Roberta Wedge. Oxford grammar for EAP – Oxford University Press, 2017. – 288 p.
8. Lynne Gaetz, Suneeti Phadke. The Writer's World: Paragraphs and Essays (5th ed.) – Pearson, 2017. – 584 p.
9. Margaret Cargill, Patrick O'Connor. Writing Scientific Research Articles (3rd ed.) – Wiley-Blackwell, 2021. – 256 p.
10. Michael McCarthy, Felicity O'Dell. Academic Vocabulary in Use (2nd ed.) – Cambridge: Cambridge University Press, 2016. – 173 p.
11. Publication Manual of the American Psychological Association (7th ed.) – American Psychological Association, 2020. – 428 p.
12. Stephen Bailey. Academic Writing: A Handbook for International Students (5th ed.) – Routledge, 2017. – 344 p.

Додаткова

1. Саєнко Н. В., Понікаровська С. В., Новікова Є. Б., Созикіна Г. С. Посібник з англійської мови для аспірантів технічних закладів вищої освіти (для практичних занять та самостійної роботи) : навч. посіб.– Харків : ХНАДУ, 2022. – 300 с.
2. Adrian Wallwork. English for Academic CVs, Resumes, and Online Profiles (1st ed.) – Springer, 2019. – 216 p
3. Adrian Wallwork. English for Academic Research: Grammar, Usage and Style (2nd ed.) – Springer, 2015. – 268 p.
4. David Crystal,. The Cambridge Encyclopedia of the English Language (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 506 p doi:10.1017/9781108528931
5. John Morley. Academic Phrasebank: An academic writing resource for students and researchers (5th ed.) – The University of Manchester, 2020. – 179 p.
6. Rowena Murray. How to Write a Thesis (4th ed.) – Open University Press, 2017. – 330 p.
7. Stella Cottrell. Critical Thinking Skills: Effective Analysis, Argument and Reflection (3rd ed.) – Red Globe Press, 2017. – 296 p.

8. Wendy Laura Belcher. Writing Your Journal Article in Twelve Weeks (2nd ed.) – Chicago: University of Chicago Press, 2019. – 376 p.

12 ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

1. Academic Phrasebank [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.phrasebank.manchester.ac.uk>
2. Cambridge Online: Dictionary and Thesaurus [Електронний ресурс] / Dictionary / Режим доступу: <https://dictionary.cambridge.org>
3. EAP Foundation [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.eapfoundation.com>
4. Encyclopedia Britannica [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.britannica.com>